

Knivsta kommun

Länsstyrelsens färdplan för ett hållbart samhälle

Ny programperiod ekosystem och
biologisk mångfald 2024–2028

KS 2024/408

Länsstyrelsens fokusområden och åtgärder programperiod 2024–2028

7 Fokusområden (A-G)
20 Åtgärder (1-20)

A.	Fokusområde VATTENLANDSKAPET
1	Återskapa hållbara livsmiljöer i sjöar och vattendrag
2	Bevara värdefulla livsmiljöer i marin miljö
3	Bevara och återskapa våtmarker
B.	Fokusområde SKOGLANDSKAPET
4	Verka för ett varierat skogsbruk med god miljöhänsyn
5	Öka andelen skog som sköts med naturvårdande skötsel
6	Öka andelen skyddad skog genom frivilliga avsättningar och formellt skydd
C.	Fokusområde JORDBRUKSLANDSKAPET
7	Bevara bete och slåtter i jordbrukslandskapet
8	Öka variationen i åkerlandskapet
9	Minska negativ påverkan på biologisk mångfald från växtskyddsmedel
D.	Fokusområde BEBYGGD MILJÖ
10	Öka hänsyn till biologisk mångfald i fysisk planering
11	Bevara och öka biologisk mångfald i parker och grönområden
12	Bevara och öka biologisk mångfald i infrastrukturen och andra exploateringsbiotoper
E.	Fokusområde LANDSKAPSPLANERING OCH GRÖN INFRASTRUKTUR
13	Göra landskapsanalyser och presentera kartor över landskapsekologiska avstånd i landskapet
14	Integrera landskapsanalyser i prioritering- och planeringsunderlag
15	Utveckla kvaliteter, åtgärda hinder och överbygga ekologiska avstånd i landskapet
F.	Fokusområde ARTSPECIFIKA INSATSER
16	Motverka invasiva främmande arter
17	Bevara hotade eller på andra sätt skyddsvärda arter
18	Stöd pollinatörer eller andra artbaserade ekosystemtjänster
G.	Fokusområde NATURMEDVETEN UPPHANDLING OCH KONSUMTION
19	Öka hänsyn till biologisk mångfald genom upphandling och inköp
20	Öka kunskapen om och integrera biologisk mångfald genom utbildningsinsatser om hållbar utveckling

Fokusområde VATTENLANDSKAPET – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Återskapa hållbara livsmiljöer i sjöar och vattendrag	<ul style="list-style-type: none">• Riktade kunskapshöjande aktiviteter om insatser som gynnar biologisk mångfald i sjöar och vattendrag; exempelvis anordna vattendragsvandringar och träffar om vatten i landskapet.
Bevara och återskapa våtmarker	<ul style="list-style-type: none">• Genomföra meandringsprojekt.

Fokusområde SKOGSLANDSKAPET – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Verka för ett varierat skogsbruk med god miljöhänsyn	<ul style="list-style-type: none">• Revidera strategi för Knivsta kommuns skogs- och naturmark samt tillhörande skötselplaner så de inkluderar ett varierat naturnära skogsbruk för att skapa mångfunktionella skogar som stödjer olika allmännyttig ekosystemtjänster.• Genomföra kunskapshöjande aktivitet eller integrera skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn i egna skogsbruksplaner och skogsvårdsplaner.
Öka andelen skog som sköts med naturvårdande skötsel	<ul style="list-style-type: none">• Stärka kunskapen om kommunens skogs- och naturmark genom att särskilt värdefulla områden identifieras och utpekas i revidering av befintliga styrdokument, exempelvis grönstrukturplan.• Upprätta och eller revidera skötselplaner för områden med tätortsnära skog med förnyat fokus på ekosystemtjänster såsom biologisk mångfald, pollinering, rekreation och/eller klimatanpassning.• Genomföra naturvårdande insatser i skog som gynnar värdefulla naturtyper, genom att exempelvis gallra fram lövträd eller grova tallar.

Fokusområde JORDBRUKSLANDSKAPET – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Bevara bete och slåtter i jordbrukslandskapet	<ul style="list-style-type: none">• Genomföra bete i särskilt värdefulla miljöer exempelvis skogsbete i kalkbarrskogar och mosaikbete i ädellövmiljöer.• Sköta och restaurera ängar och betesmarker som finns i skyddade naturområden och på kommunägd mark.• Öka andelen slåtterytor på kommunal mark.
Minska negativ påverkan på biologisk mångfald från växtskyddsmedel	<ul style="list-style-type: none">• Informera om fördelar och möjligheter med biologisk skadedjursbekämpning, hur kan man öka mängden nyttodjur.

Fokusområde BEBYGGD MILJÖ – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Öka hänsyn till biologisk mångfald i fysisk planering	<ul style="list-style-type: none"> • Anta strategiska planer, mål och riktlinjer, till exempel i översiktsplan eller strategiskt dokument, för att i samhällsplaneringen ska skapa förutsättningar för att bevara och stärka biologisk mångfald. Exempelvis kan den kommunala planeringen i högre grad säkerställa tillgång till tätortsnära natur. Riktlinjer kan exempelvis innehålla att krav ska ställas i mark-, arrende- och markanvisningsavtal.
Bevara och öka biologisk mångfald i parker och grönområden	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram informationsmaterial för att sprida kunskap om biologisk mångfald till besökare i parker och grönområden. • Kartlägg förekomst av invasiva och främmande örter, träd och buskar och ersätt dessa med arter av lokalt ursprung. • Bevara och planera för skyddsvärda träd, framför allt i värdetrakter för skyddsvärda träd, genom inventering, information och skötsel. • Säkerställa att skötselplaner och vårdplaner för parker och grönytor i kommunal regi innehåller anpassade skötselmetoder för att främja biologisk mångfald. • Anpassa skötselmetoder så att de gynnar biologisk mångfald i parker och grönområden i kommunal regi.
Bevara och öka biologisk mångfald i infrastrukturen och andra exploateringsbiotoper	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera rutiner och skötselplaner så att de tydligt stärker biologisk mångfald i linjestrukturer såsom vägkanter, kraftledningsgator och banvallar.

Fokusområde LANDSKAPSPLANERING OCH GRÖN INFRASTRUKTUR – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Göra landskapsanalyser och presentera kartor över landskapsekologiska avstånd i landskapet	<ul style="list-style-type: none">• Ta fram en grönstrukturplan, som ska ersätta den som antogs 2016.
Integrera landskapsanalyser i prioritering- och planeringsunderlag	<ul style="list-style-type: none">• Integrera en framtagen grönstrukturplan i kommunal översiktsplan och kulturmiljöprogram eller i andra strategiska planer.
Utveckla kvaliteter, åtgärda hinder och överbrygga ekologiska avstånd i landskapet	<ul style="list-style-type: none">• I planering och förvaltning utgå från kunskapsunderlag i framtagen spridningsanalys i grönstrukturplan för att prioritera rätt åtgärder.

Fokusområde ARTSPECIFIKA INSATSER

- Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Motverka invasiva främmande arter	<ul style="list-style-type: none">• Uteslut invasiva arter som finns med på Artdatabankens risklista vid val av växter som planteras, exempelvis inom trädgård, park- och andra grönområden.• Genomföra insatser för att ta bort invasiva främmande arter i skyddade områden, i särskilt känsliga miljöer och där de hotar höga naturvärden.• Genomföra kompetenshöjande aktiviteter inom den kommunala organisationen i syfte att förbättra bekämpningen av invasiva arter.
Stöd pollinatörer eller andra artbaserade ekosystemtjänster	<ul style="list-style-type: none">• Säkerställ att arbetsrutiner finns för hållbar skötsel av eget markinnehav så som park- och naturmark.• Informera om värdet av pollinatörer och andra grupper av arter som utför viktiga ekosystemtjänster.• Anlägga eller restaurera en boplatSMiljö i sand eller död ved för pollinatörer, exempelvis att anlägga en bibädd, solgrop eller konstruera ett fungerande vildbihotell.

Fokusområde NATURMEDVETEN UPPHANDLING OCH KONSUMTION – Knivsta kommuns aktiviteter

Åtgärd	Aktivitet
Öka hänsyn till biologisk mångfald genom upphandling och inköp	<ul style="list-style-type: none">• Sammanställa och sprida informationsmaterial kring upphandling och inköp av varor och tjänster med ökad miljöhänsyn.
Öka kunskapen om och integrera biologisk mångfald genom utbildningsinsatser om hållbar utveckling	<ul style="list-style-type: none">• Genomföra årlig aktivitet för att uppmärksamma och öka medvetenheten om artrikedomens betydelse i skola och förskola, exempelvis genom att uppmärksamma den internationella dagen för biologisk mångfald 22 maj.• Öka kunskapen hos barn och unga om vikten av biologisk mångfald genom att utveckla Knivsta naturskola samt genom att utveckla former för att förenkla lärande utomhus i skola och förskola, till exempel genom utveckling av naturpunkter i bostadsnära naturområden.• Genomföra insatser för att underlätta vistelse i naturen för olika målgrupper, exempelvis genom att utveckla naturvägledning och öka tillgängligheten till tätortsnära natur. Ex. riktade till nyanlända, rörelsehindrade, ungdomar eller använda nya appar som lockar länsinnevånare att vistas mer i naturen.• Främja etablering av lokala marknader för livsmedel och produkter.

Fördelning inom förvaltningen

- Samhällsbyggnadskontoret
 - aktiviteter som är knutna till pågående eller kommande arbete med
 - Grönstrukturplan
 - Strategi för skogs- och naturmark med tillhörande skötselplaner
 - Meandringsprojekt Pinglaström
 - Teknisk handbok
 - Kompetenshöjande åtgärder inom parklaget
 - Naturskolans verksamhet
 - Miljötillsyn inom jordbruksverksamhet
- Ekonomikontoret
 - Stödmaterial och utbildning till beställare, fokus på samhällsvinster genom ökad miljöhänsyn i upphandling och inköp